

Fremskridtsmænd.

Af

Niels Petersen.

Det slaar en i Møde til daglig, at det ikke alene er den uoplyste Mængde af Mænd og Kvinder, som er gudsjammerlig rædde for tidssvarende Fremskridt, men at selv mange af dem, som man er tilbøjelig til at anse for hørende til de fremmeste, lader endnu meget tilbage at ønske med Hensyn til Frisind og Fremsyn.

Giver man sig til at undersøge, hvorfor mange af dem, der mene om sig selv, at de er frisindede, hvorfor mange af dem svigte, naar de staar overfor det retfærdige Krav: Kvindens sociale og økonomiske Ligestillelse med Manden, kommer man til det Resultat, at de faktisk er — naa lad det staa hen, hvad de er — virkelig frisindede i al Fald *er* de ikke...

Men beklagelig kortsynede er de.

De kan ikke ikke indse, at lige Ret for Mand og Kvinde vilde være gavnlig som Grundlag for Samfundsordningen, og da de, naar de staar overfor nævnte Krav, ikke kan indse det, slaar Frygten Klo i mangen Frihedsmænd og farer ilde med ham.

Ligesom dunkelt kan han skimte, at lige Ret for Mand og Kvinde muligvis-mu-lig-vis kunde blive til Gavn for Kvinden... mu-lig-vis!

Lidt mere fremsynet end »de Andre«, som ikke engang kan indse det, er altsaa Frihedsmænd.

Utænkeligt er det heller ikke — ræsonerer Frihedsmænd — at det paa enkelte Omraader mu-lig-vis kunde blive til Gavn for Samfundet, men — men — saa staar Forstanden stille...

Det vil med andre Ord sige: Adskillige Frihedsmænd er frisindede, forsaavidt det gælder Fremskridt *for dem selv* — for Manden; men gælder det Fremskridt for Kvinden — saa er de ikke med.

Men det Frisind, der ikke slaar til, naar det skal staa sin Prove overfor en Reform — et Fremskridt, som virkelig vilde kunne blive til Menneskehedens Gavn — til Mandens Gavn i lige saa fuldt Maal som til Kvindens Gavn — det Frisind er der, naar det kommer til Stykket, i Virkeligheden ikke stor Stads ved.

Der er andre Frihedsmænd, der ikke i og for sig er principielle Modstandere af Menneskeret for Kvinden, men som dog formener, at Gennemførelsen af Reformen ligger saa langt ude i Fremtiden (!!) (men at den ligger der, indrømmer de), at Spørgsmaalet, rejst nu, er ubetimeligt, særlig fordi Kvinden i det Hele taget endnu ikke er moden til lige Ret med Manden.

Var Manden i det Hele taget maaske moden til den Ret, som han for Aaringer siden indvandt? Lad os kun ærlig indrømme, at han knap var saa moden den Gang, som Kvinden er nu. I alt Fald er Nuets Kvinder mere oplyste, end Mændene var i en Fortid, som kun ligger en 20—30 Aar tilbage. Dette gælder i alt Fald for Landbostandens Vedkommende, hvis Forhold disse Linjer særlig tilsigter. Men tror man, at Manden i det Hele taget var naat saa vidt med Hen-

syn til Dygtighed i forskellige Retninger, hvis han ikke for Aaringer siden var bleven noget nær fri Mand? Gu' var han ej! Nuvel, samme Love i den Henseende gælder for Kvinden. Giv Kvinden Frihed og Ansvar lige med Manden, og inden længe vil der fremstaa en Kvindeslægt, som — jeg betoner det — som Manden vilde være bedre tjent med.

Men at forlange, at Kvinden *først* skal staa i Højde med Manden i enhver Henseende, før hun bør have Ret og Frihed, det er netop ubetimeligt, fordi dette Forlangende grænser Pokkers nær til Udflugt og Berregning.

De vil Reformere ogsaa for Kvindekønnet Tid efter anden, er deres Ord. Dette Tilbud vil Kvindesagens Venner selvfølgelig kvittere med Tak. Lad mig skynde mig at tilføje: Det har intet Øjeblik været Tanken hos Kvindesagens Venner, at Sagen paa en Studs lod sig helt gennemføre. Den Tanke har ligget os meget fjærnt, netop fordi man saa godt, saa indgaaende kender sine Frihedsmænd og sine Pappenhejmere — dem, som særlig bestemmer, hvordan Samfundets Love skal laves. Men Tid efter anden — det er ogsaa ganske vor Tanke — ved Reformen, gennemførte af Frihedsmænd, og ved Agitation fra vor Side rykker vi Maalet — lykkeligere Samfundstilstande — nærmere og nærmere.

For saa vidt er disse Frihedsmænd ligesom en lille Smule vore Kampfæller.

Men saa længe de ikke *helt* kan eller vil — hvilket det nu er — tone Flag for Kvindens Menneskeret, saa længe er de — det burde staa dem klart — *kun til en vis Grad Frihedsmænd*.

Kun de, som vil *lige Ret for Kvinde og Mand* — kun de er Frihedsmænd i Ordets sandeste Betydning.

Dansk Fredsforenings 7de Aarsmøde,

den 26de November 1889.

Efter at Lovligheden var anerkendt, uagtet det havde været nødvendigt at rykke Mødedagen to Dage frem, bragte *Formanden* (Fr. Bajer) Hilsener fra to af de udenlandske Æresmedlemmer: Fru *M. Fischer-Lette* (f. T. i München) og Miss *P. H. Peckover* (Wisebech, Nord for London).

Formanden afgav den Beretning om Foreningens Virksomhed, hvoraf Uddrag er trykt i »Hvad vi vil« Nr. 23, S. 270—271. Da han havde omtalt, hvorledes — foruden de hidtidige Æresmedlemmer — desuden i dette Aar følgende Udlændinge paa forskellig Maade havde ydet Foreningen Støtte: *Jos. G. Alexander* og *W. Evans Darby* (England), *Aug. Desmoulins*, Fru *Griess Traut*, Fru *M. Martin*, *Fred. Passy* og *Yves Guyot* (Frankrig), samt *E. de Laveleye* (Belgien), blev ogsaa disse valgte til Æresmedlemmer.

Regnskabet for 1888 fremlagdes revideret af Grosrerer *H. Hansen* og Overretssagfører *Amdrup*, hos hvem det siden Midten af Januar (som kungjort i »Hvad vi vil«) havde ligget til Eftersyn for alle Med-